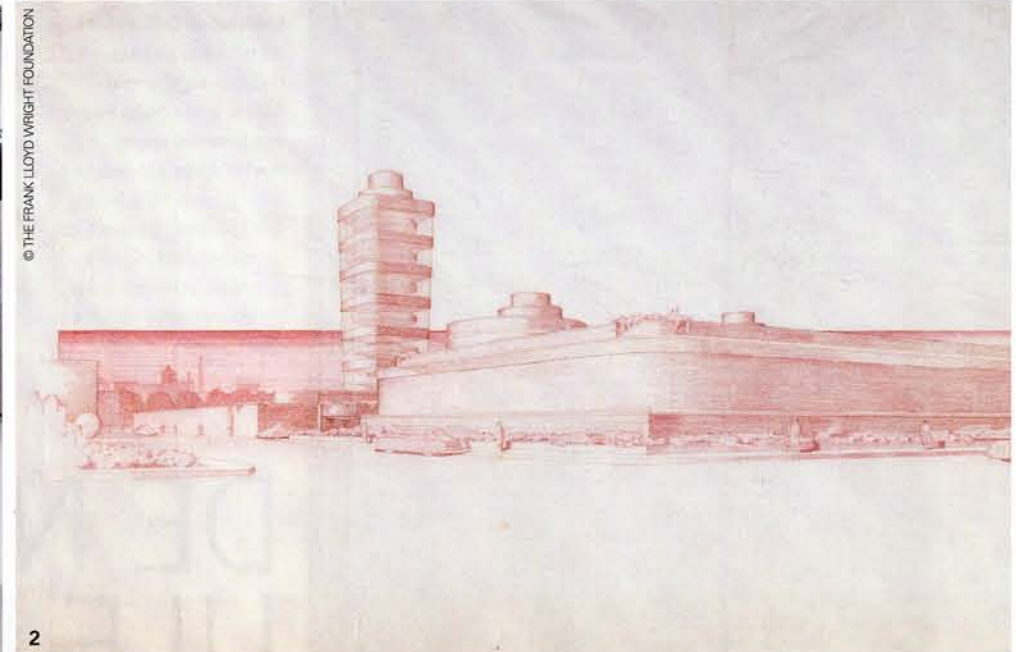


De eerste tekeningen voor het Guggenheim Museum stammen uit 1943. De oorlog overzee zorgde voor een langdurig oponthoud. Linksder Frank Lloyd Wright inspecteert de bouw van het Guggenheim Museum, vlak voor zijn dood in 1959.

© THE FRANK LLOYD WRIGHT FOUNDATION



1 Interieur van de Gift Shop voor V.C. Morris in San Francisco (1948). 2 Tekening voor het gebouw van S.C. Johnson & Son in Racine, Wisconsin (1943). 3 Harmonie tussen natuur en gebouwde omgeving bleef een van de stokpaardjes van Frank Lloyd Wright. Buitenkant van het Randall Fawcett House, Los Banos, California (1955).



DO THE WRIGHT THING

EERBETOON AAN EEN GROOT ARCHITECT



© THE SOLOMON R. GUGGENHEIM FOUNDATION, NEW YORK / WILLIAM SHORTT

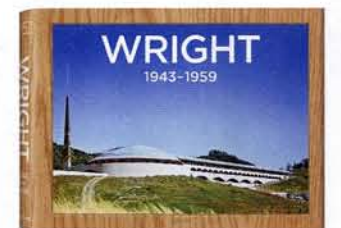
Zeker voor Amerikanen is Frank Lloyd Wright de vader van de moderne architectuur. Vijftig jaar na zijn dood wordt hij gevierd met een tentoonstelling in 'zijn' Guggenheim en een driedelige monografie.

Een bezoek aan het Solomon R. Guggenheim Museum in New York stelt de bezoeker steevast voor een klein dilemma. Loop je meteen door naar de exposities? Of neem je eerst de tijd voor de beroemde spiraalvormige baan die het karakter van de ruimte bepaalt? Dit gebouw is zelf net zo veel museumstuk als de werken die er hangen. Precies vijftig jaar geleden sloot Frank Lloyd Wright (1867-1959) zijn loopbaan af met het museum op Fifth Avenue. Men kan zich een beroerdere zwanenzang voorstellen. Wright gaf

met zijn spiraalvormige experiment een sterke impuls aan de moderne architectuur. Zoals hij dat eerder ook al had gedaan met zijn horizontale belijning, open plattegronden, experimentele materiaalgebruik, aandacht voor natuur en menselijke waarden. Het Robie House (1910), zijn Johnson Wax Administration Building (1936) en Falling Water (1939): ze ontbreken in geen enkel architectuuroverzicht. Amerikanen noemen de dingen graag bij hun naam. Daarom besloot het American Institute of Architects om Wright in 1991 uit te roepen tot grootste Amerikaanse architect aller tijden. Met het oog op het dubbele jubileum (vijftigste sterfdag én jubileum van het museum) werd 2009 het Frank Lloyd Wright-jaar. Tot 23 augustus organiseert het Guggenheim de tentoonstelling Frank Lloyd Wright: From Within Outward. Aan de hand van unieke tekeningen, modellen, foto's en ander origineel materiaal geeft de expositie inzicht in zijn visionaire opvattingen en zijn aandacht voor het interieur, dat bepalend is voor het exterieur. Geen duidelijker voorbeeld dan het Guggenheim, waar de spiraalvormige binnenkant de buitenkant dicteerde. In het ambitieuze, net verschenen eerste deel uit een driedelige monografie is de kroon op zijn architectenloopbaan vanzelfsprekend ook opgenomen. Dankzij ongelimiteerde toegang tot de Frank Lloyd Wright-archieven in zijn woonhuis Taliesin in Arizona zal de

trilogie alle gerealiseerde en ongerealiseerde projecten documenteren. Dus óók de tekeningen van het huis dat Wright voor het sterrenkoppel Marilyn Monroe en Arthur Miller in gedachten had. Frank Lloyd Wright, Complete Works 1943-1959 verschijnt achterstevoren: eerst het eind, dan het begin. Nog even geduld dus voor de huizen in prairie-stijl en het romantische functionalisme uit de beginjaren. Door zijn heldere standpunten en uitgesproken opvattingen had Wright meteen veel navolgers, maar werd hij nooit aanjager van een stroming. Daarvoor was hij te veel op het individu gesteld. 'Er zijn zoveel verschillende huizen als er mensen zijn,' verkondigde hij ooit. Dat zijn eerder de woorden van een humanistische dromer dan van een rationele modernist. ■

Frank Lloyd Wright, Complete Works 1943-1959, door Peter Gössel, volume 1, 584 pag., € 150, Taschen via Librero, ISBN 9783822857700.



Expositie
Frank Lloyd Wright:
From Within Outward,
 tot 23 augustus 2009 in
 het Solomon R. Guggenheim Museum,
 1071 Fifth Avenue, New York,
www.guggenheim.org